

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **R. R. A.**
státní příslušnost: X
zastoupen advokátem JUDr. Hugem Körblem
Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 11. 2024, č. j. MV-147848-5/SO-2024,

takto:

- I. Informace Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců o novém posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza za účelem studia ze dne 12. 11. 2024, č. j. MV-147848-5/SO-2024, a informace Ministerstva vnitra o důvodech neudělení dlouhodobého víza ze dne 24. 5. 2024, č. j. OAM-2566-7/DV-2024, *se ruší* a věc *se vrací* žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 9 800 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Huga Körbla, advokáta do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce neúspěšně žádal o udělení dlouhodobého víza za účelem studia na vysoké škole. Úkolem soudu bylo přezkoumat, zda správní orgány předložily důkazy nebo závažné a objektivní důvody o tom, že žalobce hodlá zneužít vízum k jinému účelu. Nestalo se tak.

II. Rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce podal dne 5. 3. 2024 na Velvyslanectví České republiky v Akkře („velvyslanectví“) žádost o udělení dlouhodobého víza za účelem studia. K žádosti doložil potvrzení o přijetí ke studiu v bakalářském studijním programu *Economics and Management* se specializací *Management and Marketing* na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně ze dne 9. 10. 2023. Tento program se vyučuje v anglickém jazyce. Předpokládaná doba studia byla od 1. 2. 2024 do 31. 1. 2027.
3. Dne 25. 4. 2024 velvyslanectví provedlo se žalobcem pohovor. Žalobce při něm uvedl, že v roce 2013 ukončil střední školu se zaměřením na obchod. Poté absolvoval kurzy v oblasti kybernetické bezpečnosti a kurz programování. Od roku 2019 pracuje s matkou, která podniká v několika oblastech – vlastní lékárnu, pronajímá nákladní vůz a provozuje obchod s plastovým zbožím pro domácnost. Žalobce se stará o sklad a vede zmíněné obchody. S matkou se v této činnosti střídají. Na dotaz, proč se rozhodl k vysokoškolskému studiu s tak dlouhou prodlevou od předchozího studia, odpověděl, že mu matka dala příležitost pracovat v rámci jejích podnikatelských činností, aby získal pracovní zkušenosti. Nyní chce studovat, aby mohl dále rozvíjet matčin obchod. Na zvoleném oboru jej zajímá „ekonomie, která pomáhá analyzovat situaci a dobře vést omezené zdroje.“ Omezenými zdroji myslel zboží, se kterým obchodují. Pokud získá titul, bude moci lépe radit matce v podnikání a „lépe využít a zhodnotit zdroje, které již mají k dispozici.“
4. Na dotaz, proč nezvolil studium v domovské zemi, nebo některé anglofonní zemi, žalobce odpověděl, že s českým diplomem může oproti ghanskému diplomu obstát v konkurenci v různých částech světa. Česko je multikulturní a může zde získat rozhled i o jiných kulturách. Ke studiu v Česku se rozhodl, jelikož jsou zde jedny z nejlepších škol na svět a dostupné školné. Navíc tu studoval jeho bratr, který mu studium doporučil. Ukončil magisterský program v roce 2015 a nyní pracuje pro společnost AT&T.
5. Žalobce dále uvedl, že porovnával i studium v Lotyšsku, kde však obsah zvoleného programu nebyl takový, jaký očekával. Jaké bylo jeho očekávání, žalobce nesdělil. Pro Mendelovu univerzitu se rozhodl, protože mu vyhovuje program, který nabízí. Bratr mu radil, že diplom v tomto oboru z české školy má vysokou prestiž. Na dotaz, zda porovnával nabídku studia na jiných univerzitách v ČR, žadatel odpověděl, že jiné české vysoké školy tento program nenabízí. Dále sdělil, že v prvním ročníku bude absolvovat studijní předměty *Economics and Management*, *Business Law*, *Microeconomics*, *Mathematics*, *Macroeconomics*, a *Modern Information Technology*. Uvedl rovněž, že zvolený studijní program má specializaci Ekonomika. K dotazu, jaké získá při studiu v ČR vědomosti, odpověděl, že bude expertem na ekonomiku. Pokud bude mít příležitost, chtěl by pokračovat v magisterském studiu.
6. Žalobce pak dostal dotazy na základní ekonomické pojmy makroekonomie, mikroekonomie a hrubý domácí produkt. Odpověděl, že „makroekonomie jsou faktory, které pomáhají v rozvoji země, jako směnný kurz; mikroekonomie je spíše o podnikání; hrubý domácí produkt je, když zboží a služby země jsou v rovnováze, peníze, které platíme za služby.“ Ohledně ukončení studia žalobce uvedl, že bude muset absolvovat závěrečné zkoušky a dokončit diplomovou práci. Diplomová práce je podle něj projektová práce, která prověří nabytí znalostí za tři roky studia. S financováním studia mu podle jeho slov pomohou bratr a matka.

7. Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra („OAMP“) informací ze dne 24. 5. 2024, č. j. OAM-2566-7/DV-2024 („rozhodnutí OAMP“), žalobci sdělil, že mu neudělí vízum z důvodu podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. OAMP měl za to, že se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodařilo *ověřit údaje uvedené v žádosti* o dlouhodobé vízum, týkající se účelu pobytu žalobce v Česku.
8. OAMP zjistil, že žadatel již na jaře roku 2019 neúspěšně žádal o dlouhodobé vízum za stejným účelem. Při pohovoru pak žalobce podle OAMP nedokázal hodnověrně odůvodnit svůj zájem o dané vzdělávání. Smysluplně neobjasnil, z jakého důvodu si pro své zamýšlené studium vybral právě Česko. Vycházel pouze z doporučení bratra, který tu po studiu zůstal pracovat. Žádné konkrétní důvody, proč mu bratr studium v Česku doporučil, však žadatel neuvedl. Sdělil pouze obligátní frázi, že jsou zde jedny z nejlepších škol na světě a dostupné školné. Krom toho, že je studium cenově dostupné, nezmínil žádné aspekty, které by se týkaly studia. Žalobce sice měl porovnávat možnosti studia v Lotyšsku, ale obsah zvoleného programu nebyl takový, jaký očekával. Jaké bylo jeho očekávání, však vůbec neosvětlil.
9. OAMP se dále pozastavil nad tvrzením, že k rozhodnutí studovat právě na Mendelově univerzitě dospěl z důvodu, že mu vyhovuje program, který univerzita nabízí. Z pohovoru však vyplynulo, že mu není známo, jakou si zvolil specifikaci programu. Mylně se domníval, že se jedná o specializaci *Ekonomika*, avšak z dokladu o účelu pobytu je jednoznačně zřejmé, že má studovat specializaci *Management and Marketing*. Možnosti studia na jiných univerzitách v Česku neporovnával, jelikož údajně žádná jiná vysoká škola nenabízí studium ve zvoleném programu. Tvrzení žadatele se nezakládá na pravdě, jelikož OAMP prostřednictvím internetového vyhledávače zjistil, že studium v bakalářském programu *Economics and Management* nabízí celá řada českých univerzit (např. Česká zemědělská univerzita v Praze, Slezská univerzita v Opavě, Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Vysoké učení technické v Brně aj.).
10. Nutno rovněž podotknout, že zvolený bakalářský program vůbec nenavazuje na předchozí kurzy, které si žalobce zvolil a absolvoval po ukončení střední školy. Ačkoliv žalobce vyjádřil zájem o ekonomiku, tak z pohovoru nevyplynulo, proč se tomuto zaměření nevěnoval právě již po ukončení střední školy v roce 2013. Z pohovoru rovněž nevyplynulo, jakým způsobem znalosti získané při studiu v Česku využije. Pouze uvedl, že bude chtít rozvíjet obchod, ve kterém pracuje s matkou již od roku 2019, a tudíž se již jedná o prosperující, dlouhodobě fungující podnikání. K tomuto tématu nesdělil žádné konkrétní aspekty, jakým způsobem by chtěl dané podnikání rozvíjet. Dále nedokázal smysluplně odpovědět na zcela elementární otázky z ekonomické oblasti, které by jako uchazeč se zájmem o bakalářské studium s ekonomickým zaměřením měl znát, tj. co obnáší pojmy makroekonomie, mikroekonomie a hrubý domácí produkt. Rovněž k dotazu, jaké získá při studiu v Česku vědomosti, odvětil pouze zcela obecně, že bude „expertem na ekonomiku“.
11. Každý žadatel by obecně měl již v době podání žádosti o udělení dlouhodobého víza umět objasnit volbu země, vzdělávací instituce a studijního programu, stejně jako motivaci ke zvolenému studiu a jeho budoucí využití v životě. Žalobce prakticky vůbec neobjasnil, z jakého důvodu si zvolil právě toto studium v Česku. Zmínil pouze obecná a vágní tvrzení, byť měl při pohovoru prostor a příležitost sdělit veškeré relevantní informace. OAMP z doložených náležitostí, ale ani ze záznamu z pohovoru neshledal, že by měl žalobce dostatečné informace o zamýšleném účelu pobytu bez ohledu na to, jaké skutečnosti z předložených dokladů vyplývají. S ohledem na to, jak žalobce vypovídal, má OAMP vážnou

pochybnost o motivaci a skutečném zájmu o vysokoškolské studium v Česku. Jeho žádost je pouze formální záminkou pro získání dlouhodobého pobytového oprávnění v Česku a potažmo schengenském prostoru.

12. Žalobce požádal o nové posouzení důvodů neudělení víza. Namítal, že splnil všechny požadavky pro udělení víza podle směrnice 2016/801 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair („studijní směrnice“) i zákona o pobytu cizinců. Jeho zájem o dané studium je skutečný a vážný. Obhajoval své jednotlivé odpovědi z pohovoru a zdůrazňoval, že jeho volba Česka vychází z doporučení bratra, který zde úspěšně studoval a nyní pracuje ve společnosti AT&T. Středoškolské studium žalobce se zaměřovalo na ekonomiku a podnikání, takže vysokoškolské studium ekonomie je logickým pokračováním. Uvedl také své další pracovní zkušenosti. Zdůrazňoval, že již investoval do studia peníze – zaplatil poplatek za studium ve výši 65 000 Kč a za ubytování 3 000 Kč.
13. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců („Komise“) rozhodnutím ze dne 12. 11. 2024, č. j. MV-147848-5/SO-2024 („rozhodnutí Komise“), žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza nevyhověla. Shledala stejně jako OAMP, že je zde důvod pro neudělení dlouhodobého víza za účelem studia podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
14. Komise stejně jako OAMP neshledala, že by měl žalobce dostatečné informace o zamýšleném účelu pobytu. Při pohovoru blíže nevysvětlil svá obecná tvrzení týkající se volby vzdělávací instituce a studijního programu. Komisi není jasné, co jej vede k tomu, aby po pěti letech od ukončení středoškolského studia vycestoval z domovského státu, kde má zdroj obživy i rodinné zázemí. Jeho povšechná tvrzení ve vztahu ke zvolenému účelu pobytu a jeho plnění na území jsou nepřesvědčivá. Měl přitom při pohovoru prostor pro vyjádření a bylo v jeho zájmu, aby sdělil veškeré relevantní a co nejpřesnější informace vedoucí ke kladnému vyřízení jeho žádosti. Neobjasnil ale, čím jej studium na Mendelově univerzitě natolik zaujalo, ani proč je pro něj podstatné získat ekonomické vzdělání právě v Česku. Jím poskytnuté informace Komise považuje za nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné, vzbuzující pochybnosti o skutečném a vážném zájmu plnit tvrzený účel pobytu.
15. Žalobce nezmínil konkrétní důvody, proč mu bratr studium na území doporučil. Kritéria, která byla pro volbu Mendelovy univerzity stěžejní, také nesdělil. Neřekl ani proč v dalším studiu nepokračoval hned v zemi původu. Navíc pak v Ghaně absolvoval další studium v kurzech se zcela jiným zaměřením. Netvrdil relevantní důvody, které jej vedly k jeho konkrétní volbě vzdělávání, ačkoliv daný studijní program zde nabízí celá řada vysokých škol. Pokud tvrdí, že chce mít bakalářský titul, aby mohl dále pracovat s matkou a rozvíjet náš obchod, tak tím neobjasňuje, z jakého důvodu se rozhodl pro dané vzdělání, ani jak hodlá získaný bakalářský titul k rozvoji jejich obchodu využít. Žalobce neobjasnil ani to, jaké znalosti považuje v tomto směru za potřebné získat právě zvoleným studiem.
16. Žalobce již měl mít zcela jasnou představu, co konkrétně chce studovat a jak to v praxi využít. Měl se seznámit s nabízenými studijními programy, vyhodnotit si jejich obsah a očekávaný výsledek studia vzhledem ke svým potřebám. V důsledku toho by měl umět jasně popsat obsah zvoleného studijního programu, obzvláště pokud chce studovat ve vyšším věku, investovat do studia nemalé finanční prostředky a přemýšlí-li nad další akademickou kariérou. Odpovědi žalobce ale nasvědčují spíše tomu, že o obsahu daného studia nemá bližší povědomí, pokud např. prohlásil, že jej zajímá ekonomika, chce se stát expertem na

ekonomiku, a proto si zvolil specializaci *Ekonomika*, ačkoliv v předloženém dokladu o účelu pobytu se jako specializace studia uvádí *Management and Marketing*. Neprokázal pak ani elementární znalost základních pojmů ekonomie. Ze samotné motivace žalobce ke zvolenému studiu lze dovozovat závažné a objektivní důvody vedoucí k domněnce, že nebude plnit účel pobytového oprávnění, o které žádá.

17. Předložení všech náležitostí k žádosti o udělení dlouhodobého víza směřuje k naplnění obligatorních náležitostí podané žádosti. Tyto úkony však nevyvrací riziko zneužití dlouhodobého víza. Navíc pokud investoval čas, energii a peníze k realizaci plánovaného studia, tak lze očekávat, že zná okolnosti budoucího studijního pobytu a dokáže i věrohodně zdůvodnit a prezentovat zájem o něj, což se nestalo. Komise pak také vysvětlila, že na základě žádosti o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza nemůže hodnotit nové skutečnosti, které žalobce mohl uvést již v prvotní žádosti nebo v průběhu pohovoru.

III. Žaloba

18. Žalobce namítá nesprávné právní hodnocení věci ze strany správních orgánů. Rozhodnutí podle něj kombinuje dva různé zákonné důvody pro neudělení víza - § 56 odst. 1 písm. a) a § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců, což činí rozhodnutí nepřezkoumatelným.
19. Žalobce argumentuje, že má ukončené středoškolské studium zaměřené na ekonomiku a podnikání, takže navazuje jak druhem studia, tak zaměřením. Studium mu doporučoval bratr, který v Česku dříve studoval a nyní má kvalitní zaměstnání. Porovnával studium v České republice se studiem v Lotyšsku na *Ventspils University of Applied Sciences* a vysvětlil důvody, proč preferuje studium v Česku.
20. Žalobce kritizuje způsob vedení a hodnocení pohovoru. Připomíná, že pohovory nesmějí sloužit pouze k hledání rozporů a nesmí se hodnotit tendenčně. Podle čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice musejí k neudělení pobytového oprávnění existovat buď přímo důkazy nebo alespoň závažné a objektivní důvody. Žalobce je přesvědčen, že takové důkazy či závažné a objektivní důvody správní orgány nemají a ani je neuvedly. Směrnice stanoví zásadu, že pobytové oprávnění za účelem studia se má být spíše udělit než neudělit. Žalobce doložil všechny požadované dokumenty a absolvoval náročný proces podání žádosti, což svědčí o jeho vážném zájmu tu studovat v Česku.

IV. Vyjádření Komise k žalobě

21. Podle Komise žalobce nedokázal relevantním způsobem prezentovat přínos studia. Nezvládl konkrétně vysvětlit, proč se rozhodl studovat v Česku a na dané škole, ani proč nemá zájem o studium v zemi původu.
22. Komise odmítá námitku nesprávného právního hodnocení ohledně kombinace dvou zákonných důvodů pro neudělení víza. Odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které použití nesprávného ustanovení způsobuje nezákonnost pouze tehdy, pokud mohlo mít za následek nesprávné posouzení věci. V tomto případě by výsledek zůstal stejný i při použití § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.
23. Komise argumentuje, že žalobcovo doložení všech požadovaných dokumentů a vynaložení času a peněz na žádost jednoznačně neprokazuje motivaci k plnění deklarovaného účelu pobytu. Předložení náležitostí směřuje pouze k naplnění obligatorních náležitostí žádosti, ale nevyvrací riziko zneužití víza. Pokud žalobce investoval čas a energii do realizace studia, lze oprávněně očekávat, že dokáže takovou investici věrohodně zdůvodnit, což se nestalo.

24. Z pohovoru vyplynulo, že žalobce pracuje s matkou, která podniká v různých oblastech. Jako motivaci ke studiu uvedl, že chce mít bakalářský titul, aby mohl dále pracovat s matkou a rozvíjet jejich obchod. Jak však hodlá bakalářský titul k rozvoji obchodu využít, blíže nevysvětlil.
25. Komise vytýká žalobci, že neprokázal hlubší znalosti o vybraném studijním programu, neměl konkrétní informace o jeho průběhu či ukončení studia. Některé jeho odpovědi nasvědčují tomu, že o studiu nemá bližší povědomí – například prohlásil, že si zvolil specializaci *Ekonomika*, přestože v dokumentech je specializace *Management and Marketing*. Neprokázal ani znalost základních pojmů z oblasti ekonomie.
26. Komise uvádí, že tyto nesrovnalosti představují dostatečně závažné a objektivní důvody vedoucí k domněnce, že žalobce nemá v úmyslu studovat a vízum hodlá zneužít k odlišnému účelu. Úmysl žalobce studovat nebyl dostatečně prokázán. Deklarovaný studijní záměr představuje pouze formální záminku pro získání pobytového oprávnění.

V. Hodnocení soudu

a. Základní právní rámec posuzování žádostí o udělení dlouhodobého víza za účelem studia

27. S ohledem na unijní rozměr věci je třeba příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců upravující důvody pro neudělení dlouhodobého víza za účelem studia vykládat eurokonformně. To zde především znamená, že by k zamítnutí žádosti žalobce o dlouhodobé vízum bylo možné přistoupit pouze v případě, že by tu byl některý z důvodů předvídaných studijní směrnicí.
28. Soudní dvůr uvedl již v rozsudku ze dne 10. 9. 2014 ve věci C-491/13, *Ben Alaya*, že čl. 12 tehdejší směrnice 2004/114/ES (kterou později nahradila studijní směrnice) je nutné vykládat v tom smyslu, že dotčený členský stát je *povinen přijmout na své území státního příslušníka třetí země, který hodlá na jeho území pobývat déle než tři měsíce za účelem studia*, pokud:
(a) tento státní příslušník splňuje podmínky přijímání taxativně stanovené v čl. 6 a 7 směrnice a
(b) členský stát vůči němu neuplatňuje některý z výslovně ve směrnici uvedených důvodů pro odepření povolení k pobytu. Z toho plyne, že *na udělení pobytového oprávnění za účelem studia ve smyslu směrnice existuje právní nárok*. To platí i v případě, že si cizinec žádá o dlouhodobé vízum (a nikoli o dlouhodobý pobyt), přestože u dlouhodobých víz zákon o pobytu cizinců obecně existenci právního nároku vylučuje (§ 51 odst. 2 zákona o pobytu cizinců).
29. V souladu s čl. 20 odst. 1 studijní směrnice členský stát žádost zamítne, pokud cizinec nesplní obecné podmínky stanovené v článku 7, příslušné zvláštní podmínky stanovené v článku 11, nebo předloží doklady, které získal podvodně nebo jsou padělané či pozměněné. Nad rámec původní směrnice 2004/114/ES pak studijní směrnice v čl. 20 odst. 2 upravuje několik fakultativních důvodů zamítnutí žádosti. Jedním z nich je podle písm. f) situace, ve které má členský stát „důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí“.
30. Z toho plyne, že pokud žadatel prokáže splnění obecných a zvláštních podmínek podle čl. 7 a 11 studijní směrnice, a správní orgán vůči němu uplatňuje některý z důvodů pro neudělení pobytového oprávnění, pak je *na tomto správním orgánu, aby náležitě prokázal naplnění tohoto důvodu*. Jinými slovy, žadatel nese důkazní břemeno ohledně naplnění obecných a

zvláštních podmínek vyžadovaných studijní směrnici pro udělení pobytového oprávnění. A správní orgán nese důkazní břemeno ohledně důvodu pro neudělení pobytového oprávnění.

31. Obecně lze se správními orgány souhlasit, že samotné předložení obligatorních náležitostí k žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem studia automaticky neznamená, že vízum musí cizinci udělit. Ze studijní směrnice jasně vyplývá, že správní orgány mohou zkoumat, zda žadatel nemá v úmyslu zneužít vízum, např. k jinému než deklarovanému účelu. Zamítnout žádost o vízum ovšem lze, pouze pokud správní orgány mají k dispozici buď (i) důkazy nebo (ii) závažné a objektivní důvody, které směřují k domněnce, že by státní příslušník třetí země v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí.
32. Odůvodnění studijní směrnice v bodě 14 na jednu stranu hovoří o potřebě zlepšit a zjednodušit podmínky vstupu a pobytu pro ty, kteří by do Evropské unie rádi přišli za účelem studia. V bodě 41 však zároveň stanoví jasná pravidla sloužící jako prevence zneužívání a nesprávného využívání řízení o pobytových žádostech. Uvádí, že „[v] případě pochybností ohledně důvodů žádosti o přijetí by členské státy měly mít možnost provést příslušné kontroly nebo požadovat doložení některých skutečností tak, aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému výzkumu, studiu, stáži, dobrovolnické službě, programu výměnných pobytů žáků nebo vzdělávacímu projektu či činnosti au-pair se žadatel hodlá věnovat“.
33. Výkladem některých aspektů čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, které jsou relevantní i pro nyní posuzovanou věc, se zabýval Soudní dvůr v rozsudku ze dne 29. 7. 2024 ve věci C-14/23, *Perle* („rozsudek *Perle*“). Soudní dvůr v bodě 48 tohoto rozsudku uvedl, že žádost o přijetí lze zamítnout pouze tehdy, pokud zneužívající povaha žádosti o pobytové oprávnění „dostatečně zjevně vyplývá ze všech relevantních skutečností“, které mají správní orgány při posuzování žádosti k dispozici.
34. Příkladem pak Soudní dvůr uvádí, že nesrovnalosti ve studijním plánu žadatele mohou představovat jednu z objektivních okolností přispívajících ke zjištění zneužití. Avšak pouze za předpokladu, že jsou tyto nesrovnalosti dostatečně zjevné a posuzují se ve světle všech konkrétních okolností projednávaného případu. Například změna oboru, jakožto obvyklá okolnost během vysokoškolského studia, nemůže sama o sobě postačovat k prokázání, že žadatel nemá v úmyslu skutečně studovat. Stejně tak pouhá okolnost, že zamýšlené studium přímo nesouvisí se sledovanými profesními cíli, nutně nesvědčí o neexistenci skutečného záměru studovat, odůvodňujícího žádost o přijetí.
35. Jelikož jsou okolnosti každé jednotlivé žádosti specifické, je podle Soudního dvora potřeba, aby správní orgány prováděly příslušné kontroly a požadovaly doložení konkrétních skutečností. Jedině tak mohou správní orgány žádost individuálně posoudit a případně vyzvat žadatele k podání příslušného upřesnění a vysvětlení.
36. Co se týče povahy zjištění, která správní orgán musí opatřit, aby mohl žádost zamítnout z důvodu uvedeného v čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, tak lze odkázat na stanovisko generálního advokáta de la Toura ve věci *Perle* ze dne 16. 11. 2023. Generální advokát v bodě 59 stanoviska vychází z toho, že se jedná o předběžné posouzení. Správní orgány by měly „pouze“ hypoteticky určit úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu.
37. Jedná se tedy o odlišné posouzení ve srovnání s čl. 21 odst. 1 písm. d) studijní směrnice, který upravuje důvody pro odnětí nebo neprodloužení pobytového oprávnění. Při jeho použití už musí správní orgány disponovat věcnými zjištěními o objektivních okolnostech

(typicky situace, ve kterých cizinec nezačal příslušné studium nebo jej přerušil či předčasně ukončil, nebo vykonává výdělečnou činnost překračující maximální povolený počet hodin, či bydlí daleko od místa studia, dokonce i na území jiného členského státu). Jak uvedl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, „[k] takovým zjištěním lze dospět obtížněji, pokud byla žádost podána v době, kdy státní příslušník třetí země ještě pobývá mimo území dotyčného členského státu.“

38. K čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice se pak generální advokát v bodě 61 stanoviska vyjádřil v tom smyslu, že k prokázání může sloužit jakýkoli důkaz. Dodal, že „důvody, z nichž příslušný orgán vychází, musí být ‚objektivní a závažné‘, což znamená, že tento orgán musí mít stále a pevné důvody, jež jsou výsledkem individuálního přezkumu žádosti odůvodňujícího její zamítnutí.“
39. Podle bodu 63 stanoviska generálního advokáta nepostačuje pouhé zpochybnění cíle a účelu žádosti správním orgánem. Je zapotřebí, aby správní orgán „byl přesvědčen o tom, že cílem ani účelem pobytu nebude studium na vysokoškolské instituci, která je uvedena v této žádosti. Toto posouzení musí být založeno na souboru objektivních i subjektivních indicií a může vyžadovat vzájemnou spolupráci zúčastněných subjektů“. Úmysl státního příslušníka třetí země je oním subjektivním prvkem, který lze zpravidla vyvozovat z takových objektivních kritérií, jako je „jeho zápis do vysokoškolské instituce, zaplacené poplatky za studium, znalost jazyka hostitelského členského státu, řádný průběh jeho předchozích pobytů v některém z členských států Unie.“

b. Správní orgány použil nesprávný důvod pro zamítnutí žádosti žalobce

40. OAMP zamítl žádost žalobce podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, což Komise potvrdila. Toto ustanovení upravuje několik samostatných důvodů pro neudělení víza: (i) cizinec se na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru, nebo (ii) nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum, nebo (iii) se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů *nepodaří tyto údaje ověřit*. Žalobci správní orgány neudělily vízum z třetího důvodu, tj. že se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti. Naplnění tohoto důvodu shledaly v tom, že se jim nepodařilo ověřit údaj týkající se žalobcem deklarovaného účelu pobytu – studia. OAMP i Komise měly pochybnosti o dostatečné motivaci žalobce ke studiu.
41. Soud však dává za pravdu žalobci, že žádost o udělení víza za účelem studia nelze v případě existence pochybností o plnění budoucího účelu pobytu zamítnout na základě § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Se směrnici jsou slučitelné pouze první dva z uvedených důvodů. Pokud se totiž cizinec nedostaví k pohovoru nebo ve stanovené lhůtě nepředloží doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum, pak žadatel vůbec neumožní správním orgánům posoudit skutečný cíl pobytu. Již samotná nesoučinnost žadatele tak musí být nutně důsledkem neudělení víza. Správní orgány totiž objektivně nemají možnost zkoumat žádost věcně.
42. *Studijní směrnice ovšem nevyžaduje, aby student ve vztahu k účelu pobytu k žádosti o vízum dokládal kromě potvrzení o přijetí ke studiu na vysoké škole další skutečnosti dokazující jeho dostatečnou motivaci k tomuto studiu.* Jen umožňuje, aby členské státy v případě pochybností ohledně důvodu žádosti provedly příslušné kontroly. Mohou požadovat doložení některých skutečností, aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému

studiu se žadatel hodlá věnovat, a mohly tak bojovat proti zneužívání nebo nesprávnému využívání řízení (bod 41 odůvodnění studijní směrnice). Dále směrnice stanoví, že pokud jsou informace poskytnuté žadatelem neúplné, členské státy by jej měly v přiměřené lhůtě informovat, jaké další informace požadují, a stanovit přiměřenou lhůtu pro jejich poskytnutí (čl. 34 odst. 3 a bod 42 odůvodnění studijní směrnice).

43. V případě pochybností o skutečném úmyslu žadatele plnit budoucí účel pobytu, tak lze žádost o dlouhodobé vízum zamítnout podle § 56 odst. 1 písm. h), podle kterého se dlouhodobé vízum cizinci neudělí jestliže „jsou zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec po skončení pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza“. Toto ustanovení odpovídá článku 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice. Výraz „jsou zjištěny skutečnosti“ je proto třeba v souladu se směrnicí vykládat tak, že správní orgán má k dispozici *důkazy nebo závažné a objektivní důvody*. Nepostačuje tedy neschopnost správního orgánu ověřit budoucí plnění účelu pobytu ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
44. Proto pokud žadatel doloží všechny dokumenty, k jejichž předložení jej správní orgán konkrétně vyzval, má správní orgán povinnost tyto dokumenty věcně vyhodnotit. Dospěje-li na základě tohoto hodnocení k závěru, že žadatel hodlá povolení k pobytu zneužít k jinému než deklarovanému účelu, může jeho žádost zamítnout jedině podle § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Avšak pouze v případě, má-li k tomu objektivní a závažné důvody ve smyslu čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice a rozsudku *Perle*. Ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců v tomto směru použít nelze.
45. Tento právní názor potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6 Azs 38/2024-28. Podle Nejvyššího správního soudu:

„[j]e třeba rozlišovat situaci, kdy se nepodařilo údaje uvedené v žádosti o udělení dlouhodobého víza ověřit dle § 56 odst. 1 písm. a) *in fine* zákona (...) o pobytu cizinců na území České republiky, a situaci, kdy měl správní orgán pochybnosti o skutečném účelu žádosti, tedy účelu tvrzenému cizincem v žádosti ‚neuvěřil‘ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Požadavek na doložení skutečností uvedených v žádosti, respektive jejich ověření ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) citovaného zákona musí být objektivně splnitelný. Motivaci, která je vnitřním vztahem k žádoucí vnější skutečnosti, však objektivně ověřit nelze, neboť není ve vnějším světě nijak zachycena.“
46. Jestliže ovšem správní orgány rozhodly o neudělení víza podle nesprávného ustanovení, tak to samo o sobě nemusí být nutně důvodem pro zrušení jejich rozhodnutí. Žalovaný správně namítá, že z judikatury plyne, že použití nesprávného ustanovení způsobuje nezákonnost rozhodnutí pouze v případě, že mohlo mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek.
47. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu totiž rozhodl, že „[p]oužití právního předpisu nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu (rozsudku krajského soudu), mohlo-li mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách. Soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž.“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007-87).

48. Z rozhodnutí Komise a OAMP je přitom patrné, že jimi uváděné důvody žalovanou materiálně odpovídají spíše důvodům uvedeným v § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Bylo by proto formalistické zrušit rozhodnutí žalované, pokud by se pouze změnilo jedno písmeno ve výroku rozhodnutí, zatímco výsledek by zůstal stejný, tj. žalobce by vízum nedostal.
49. Soud se proto dále zaměřil na to, zda v případě žalobce skutečně existovaly důkazy nebo závažné a objektivní důvody domnívat se, že hodlá zneužít vízum k jinému účelu.

c. Správní orgány nedoložily důkazy nebo závažné a objektivní důvody o tom, že žalobce hodlá zneužít vízum k jinému účelu

50. Předně je nutno uvést, že spočívá-li důvod pro neudělení víza v pochybnostech o skutečné motivaci žadatele, ze znění § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nevyplývá pro správní orgány povinnost zjišťovat, za jakým konkrétním účelem podle nich hodlá žadatel pobyt zneužít (rozsudek Městského soudu v Praze, ze dne 23. 3. 2018, č. j. 6 A 85/2015-34). Správní orgán tedy nemusí disponovat přímými důkazy, že úmysl žadatele je odlišný. Postačí mu konkrétní (objektivní i subjektivní) indicie, které však budou ve svém souhrnu natolik „stálé a závažné“, že umožní správnímu orgánu určit pravděpodobné úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu (srov. bod 59 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*). Správní orgán by měl být přesvědčený o tom, že plánovaný účel pobytu cizince je jiný než ten deklarovaný (byť nemusí tento jiný účel specifikovat).
51. Lze si představit situaci, ve které k takovému závěru může správní orgán dospět již na základě obsahu pohovoru provedeného s cizincem na zastupitelském úřadu České republiky. Tak tomu bude tehdy, pokud skutečnosti o nenaplnění studijního účelu pobytu sám cizinec přímo nebo nepřímo při pohovoru uvede. K podloženému závěru o zneužití pobytu za jiným účelem nicméně může vést i kumulace řady dílčích, avšak závažných indicií – cizinec nezná buď vůbec nebo na potřebné úrovni jazyk, v němž se má studium realizovat, nedokáže uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podrobně podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu Česko, nezná praktické podmínky života v Česku apod.
52. K domněnce o zneužití pobytu za jiným účelem, než je studijní účel, naopak nepostačuje pouze to, že cizinec odpovídá na otázky zastupitelského úřadu stručně či obecně. Přílišná stručnost, obecnost či rozpory ve výpovědi mohou být jednou z indicií nasvědčujících tomu, že deklarovaný účel pobytu cizince nebude plnit. V některých případech bude jistě indicií zcela zásadní. Zároveň je však v takové situaci na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti. A případně na OAMP či Komisi, aby dalšími postupy (např. ve spolupráci s příslušnou vysokou školou) obstaraly další důkazy, na nichž je možné založit použití čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice (srov. k tomu body 63 až 67 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*).
53. Správní orgány založily své závěry v této věci na pohovoru provedeném se žalobcem dne 25. 4. 2024 na velvyslanectví. Jeho průběh zachycuje záznam z pohovoru. OAMP i žalovaná ve svých rozhodnutích uvedly totožné skutkové důvody, pro které měly odpovědi žalobce za nepřesvědčivé. Žalobce podle správních orgánů neobjasnil, z jakého důvodu si zvolil právě toto studium, neměl dostatečné informace o zamýšleném účelu pobytu i obsahu studia a vzbudil v nich pochybnosti o skutečném a vážném zájmu tento účel plnit.

54. S tímto hodnocením soud nesouhlasí. Důvody, které správní orgány uvádějí na podporu svého závěru, že žalobce nehodlá plnit účel pobytu, jsou sice do jisté míry relevantní, samy o sobě však k tomuto závěru nepostačují.
55. Žalovanému lze dát obecně za pravdu, že budoucí student vysoké školy by měl dokázat popsat svou motivaci ke studiu a důvody, které ho vedly k výběru konkrétní školy, resp. zvoleného studijního programu. K žadatelem uváděným skutečnostem pak správní orgány mohou přihlížet při posuzování možného úmyslu zneužít pobytové oprávnění k jinému účelu, než je studium.
56. Lze také souhlasit s tím, že pokud se někdo hlásí na ekonomický studijní program zaměřující se na management a marketing, tak že bude mít alespoň základní ekonomické znalosti. Podle správních orgánů je neprokázal, pokud na dotazy na základní ekonomické pojmy makroekonomie, mikroekonomie a hrubý domácí produkt odpověděl, že „makroekonomie jsou faktory, které pomáhají v rozvoji země, jako směnný kurz; mikroekonomie je spíše o podnikání; hrubý domácí produkt je, když zboží a služby země jsou v rovnováze, peníze, které platíme za služby.“
57. Ano, odpovědi to nejsou ideální. Jsou rozhodně velmi zjednodušující. Je to žalobcovo slabé místo. Ale třeba popis makroekonomie, která se obecně zabývá fungováním ekonomiky jako celku, kde směnný kurz je jedním z faktorů, který ji ovlivňuje, se soudu nezdá být tak úplně zcestná. Jestliže se pak mikroekonomie týká chování a rozhodování jednotlivých subjektů v ekonomice, mezi nimi i podnikatelů, tak odpověď žalobce sice nebyla úplně přesná. Podle soudu však nelze opomíjet, že dané otázky žalobce podle všeho dostal bez přípravy. Něco odpověděl, a pokud by takto odpovídal například u vysokoškolské zkoušky, asi by na jeho zkratkovitou odpověď následovala doplňující otázka nebo žádost o vysvětlení. Žalobce nevěděl, jakou úroveň odpovědí tazatel čeká. Byla proto třeba i trochu větší aktivita ze strany toho, kdo pohovor prováděl. To platilo i pro nepříliš srozumitelnou odpověď na otázku k definici hrubého domácího produktu, aby se potvrdilo, že žalobce opravdu vůbec nic o tomto tématu neví, jak správní orgány ve své podstatě tvrdí.
58. Odůvodnění rozhodnutí žalované i OAMP nicméně působí tendenčně. Oba správní orgány podle soudu nepatřičně zdůrazňují odpovědi žalobce, které podle jejich subjektivního mínění podporují jejich závěr o zneužití víza. Zároveň se ale nevypořádaly se skutečnostmi, které tomuto závěru odporují. Žalobce kupříkladu podle soudu dostatečně zdůvodnil, proč si pro studium vybral právě Česko. Dává rozum, že dal na doporučení bratra, který má taktéž titul z Česka a pracuje nyní pro velkou americkou telekomunikační společnost. Proto věřil jeho slovům, že diplom v tomto oboru z české školy má vysokou prestiž. Dávalo mu proto smysl nestudovat v domovské zemi, nebo některé anglofonní zemi, protože by s českým diplomem mohl oproti ghanskému diplomu lépe obstát. Je v tomto kontextu plně pochopitelné, že pro žalobce hrála roli i větší cenová dostupnost zdejšího studia. Obecně ho pak ke studiu motivovalo, aby mohl rozvíjet matčin obchod, což v obecné rovině i blíže určitým způsobem popsal.
59. Žalobce také podle soudu rozumně vysvětlil, proč se rozhodl k vysokoškolskému studiu v Česku s tak dlouhou prodlevou od předchozího studia, jestliže odpověděl, že nejprve studoval jiné kurzy a pak mu jeho matka – mj. ve stejném roce, ve kterém poprvé neuspěl s obdobnou žádostí, o jakou jde v této věci – dala příležitost podílet se na jejím podnikání. Podle soudu pak v dané časovém rámci není zase tak nepochopitelné, že zvolený program nenavazuje na ty zmíněné jiné kurzy, které absolvoval po ukončení střední školy, a které se

zaměřovaly na oblast kybernetické bezpečnosti a programování. Žalobce chtěl tuto jinou cestu směrem k ekonomice zvolit již v roce 2019. Tehdy mu to nevyšlo, a pro to zkusil po pěti letech znova. Navíc, jak plyne z rozsudku *Perle* (viz bod 34 výše), i kdyby zamýšlené studium přímo nesouviselo se sledovanými profesními cíli, tak to nutně nesvědčí o neexistenci skutečného záměru studovat.

60. Žalobce také znal názvy některých předmětů, které bude studovat. Konkrétně uvedl předměty: *Economics and Management*, *Business Law*, *Microeconomics*, *Mathematics*, *Macroeconomics*, a *Modern Information Technology*. Též věděl, že dále musí napsat a obhájit diplomovou práci a složit závěrečné zkoušky. Diplomovou práci popsal jako projektovou práci, která prověří nabytí znalostí za tři roky studia.
61. Soud v té souvislosti považuje až za slovíčkaření, jak správní orgány zdůrazňují podle nich nesprávnou odpověď žalobce na specializaci, které se má věnovat. Podle správních orgánů žalobce ani neví, jakou si zvolil specifikaci programu, protože se podle nich mylně domníval, že se jedná o specializaci *Ekonomika*, avšak z dokladu o účelu pobytu je jednoznačně zřejmé, že má studovat specializaci *Management and Marketing*. Daná specializace však spadá pod studijní program *Economics and Management*. Pokud tedy žalobce na daný dotaz odpověděl, že specializací je *Ekonomika*, pak podle soudu opět nejde o odpověď, která by dokládala mozaiku závažných a objektivních důvodů o tom, že žalobce hodlá zneužít vízum k jinému účelu. I zde mohl žalobce dostat dotaz na upřesnění, jestli si specializaci neplete s názvem studijního oboru.
62. Soud nabyl dojmu, že pokud se někde prakticky projevila chyba správních orgánů ve volbě důvodu pro zamítnutí žádosti žalobce, tak to bylo právě v přístupu k hodnocení některých žalobcových odpovědí. Jako by vycházely z toho, že je jeho úkolem bezchybně prokázat, proč chce v Česku studovat. Ve skutečnosti to bylo naopak – pokud správní orgány chtěly použít důvod neudělení víza odpovídající čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, tak si měly zajistit dostatek informací a podkladů k tomu, aby opravdu doložily, že žalobce chce zneužít vízum. Použití nesprávného zákonného ustanovení v této věci tedy mělo za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek.
63. V očích soudu ani nemělo takovou váhu, pokud žalobce neodpověděl správně, jestliže řekl, že jiná česká univerzita nenabízí obdobný studijní program. V dané perspektivě soudu ani nepřipadne relevantní, že žalobce neuvedl žádné konkrétní důvody, proč mu bratr studium v Česku doporučil. V rozhodnutí OAMP je i zmínka, že žalobce nepopsal svá očekávání, která hrála roli při výběru české školy oproti Lotyšsku. OAMP mu také vytkl, že nesdělil žádné konkrétní aspekty, jakým způsobem by chtěl rozvíjet podnikání své matky. *Na to vše ovšem žalobce mohl a měl dostat doplňující dotaz.* Pak by nemohl OAMP tvrdit, že žalobce zmínil pouze obecná a vágní tvrzení, byť měl při pohovoru prostor a příležitost sdělit veškeré relevantní informace. Neměl. Žalobce podle soudu nemohl tušit, že bude OAMP jeho odpovědi považovat za obecné a vágní. Pokud nedostal žádné doplňující dotazy s požadavkem na konkretizaci, mohl důvodně předpokládat, že standard jeho odpovědí postačuje.
64. Podobné výtky lze směřovat i vůči rozhodnutí Komise, která zaujala stejné závěry, na něž již soud výše reagoval, pokud jde o volbu studia v Česku na doporučení bratra či oboru studia (oproti dříve studovaným kurzům) nebo časovému odstupu od středoškolských studií. Komise žalobci vyčetla povšechná tvrzení. Nebylo jí jasné, co žalobce vede k tomu, aby vycestoval z domovského státu, kde má zdroj obživy i rodinné zázemí. Dodala, že nesdělil

veškeré relevantní a co nejpresnější informace. Stejně jako OAMP pak zdůraznila, že žalobce nezmínil konkrétní důvody, proč mu bratr studium na území doporučil, neuvedl kritéria, která byla pro volbu Mendelovy univerzity stěžejní, jak přesně hodlá získané vzdělání využít, jaké znalosti považuje v tomto směru za potřebné získat apod.

65. Soud opakuje, že se na to vše mohl tazatel žalobce na velvyslanectví zeptat. Kdyby dotazy mířily hlouběji, možná by se i při bližším zkoumání ukázalo, že tu jsou důvody pro podložený závěr o zneužití pobytu za jiným účelem (viz bod 52 výše). Soud je však v dosavadním obsahu spisu taková závažná skutková zjištění nenašel. Byť jsou některé žalobcovy odpovědi obecnějšího rázu a v některých případech stručné (nevyčerpávají celou otázku), tak nejsou zjevně nevěrohodné. To platí pro mnohé doslovné citace, které správní orgány uvádějí, jako by snad samy o sobě dokládaly snahu žalobce zneužít vízum (pokud např. žalobce chce studovat ekonomický studijní program, tak je poměrně logické, že chce být „ekonomickým expertem“).
66. Soud opakuje, že správní orgány nesou důkazní břemeno ohledně prokázání, že žalobce hodlá vízum zneužít za jiným účelem, než je deklarované studium. Bylo proto zejména na zastupitelském úřadu, aby žalobci položil doplňující dotazy, nepovažoval-li jeho odpovědi za vyhovující. Soud si uvědomuje, že v tomto ohledu je situace komplikovaná v tom, že zatímco pohovor vede pracovník zastupitelského úřadu Česka, o žádosti rozhoduje – a tedy obsah pohovoru vyhodnocuje – jiný správní orgán. To však nemůže již k tíži žalobci. Pokud bude zastupitelský úřad používat formulářové otázky, aniž by obsah pohovoru vždy podle situace přizpůsobil konkrétním odpovědím žadatele, pak hrozí, že správní orgány své důkazní břemeno neunesou. Stejně jako se stalo i v případě žalobce.
67. Soud si uvědomuje, že v případě, že o dlouhodobé vízum žádá člověk, který na území České republiky nikdy dříve nebyl a nestudoval zde, je posuzování žádosti ve vztahu k otázce plnění účelu náročné. Správní orgány musí v podstatě posuzovat budoucí chování cizince. Jak ovšem plyne ze studijní směrnice, *na udělení pobytového oprávnění za účelem studia existuje právní nárok*. Jestliže stát hodlá cizinci tento nárok odeprít, musí k tomu mít skutečně přesvědčivé důvody. Závěr o možném budoucím zneužití pobytového oprávnění k plnění jiného účelu musí z obsahu správního spisu (většinou právě z obsahu pohovoru s žadatelem) zřetelně plynout.
68. Lze proto uzavřít, že správní orgány sice měly motivaci žalobce ke studiu za spornou, ale neodstranily důkazní deficit. *Nepodařilo se jim opatřit dostatečné důkazy ani závažné a objektivní důvody pro domněnku podle čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice*. Skutkový stav, z vycházely, není dostačující pro neudělení dlouhodobého víza. A to nejen podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ale ani podle § 56 odst. 1 písm. h) téhož zákona.

VI. Závěr a náklady řízení

69. Soud z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí Komise i rozhodnutí OAMP, protože trpělo stejnými vadami jako rozhodnutí Komise. Soud současně věc vrátil Komisi k dalšímu řízení. V dalším řízení správní orgány zavazují právní názor soudu.
70. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalované povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 9 800 Kč.

71. Tato částka se skládá ze soudního poplatku ve výši 3 000 Kč (za podání žaloby) a dále z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce. Podle přechodného ustanovení čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb., kterou se mění advokátní tarif za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky (1. 1. 2025) přísluší advokátovi odměna podle advokátního tarifu ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky. Advokát žalobce přípravu a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] učinil před nabytím účinnosti vyhlášky č. 258/2024 Sb. Odměna za jeden úkon právní pomoci tedy činí 3 100 Kč. K částce 6 200 Kč třeba dále připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu ve znění do 31. 12. 2024). Částku 9 800 Kč tedy žalovaný uhradí k rukám zástupce žalobce JUDr. Huga Körbla do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 24. června 2025

Martin Kopa, v. r.
samosoudce